

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221010014
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6221010014.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Adriány Považanovej na verejnom zasadnutí dňa 19. mája 2021, v trestnej veci obžalovaného E. A. za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 22.02.2021, sp. zn. 3T/6/2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby minimálne od mesiaca apríl roku 2019 až do XX.XX h dňa XX.XX.XXXX si zaobstarával na presne nezistenom mieste v meste R. P., A., M. a inde od doposiaľ nestotožnenej osoby, kúpou omamné a psychotropné látky a to marihuany a pervitín (metamfetamín), ktoré u seba neoprávnene prechovával a následne predával na rôznych miestach v meste R. P. a inde viacerým osobám a to:

- A. L., nar. XX.XX.XXXX vo R. P. od apríla XXXX predal doposiaľ nezistené množstvo asi XXx pervitín po XX,- € za dávku, predával jej aj doposiaľ nezistené množstvo marihuany, naposledy jej predal dňa XX.XX.XXXX pervitín za XX,- €,

- E. Q., nar. XX.XX.XXXX vo R. P. predal doposiaľ nezistené množstvo, za posledný rok asi XX dávok po XX,- €, naposledy pervitín užil ten, ktorý zakúpila od E. A. A. L.,

- S. G., nar. X.X.XXXX vo R. P. od začiatku roka XXXX viackrát za odvoz do A. na nákup drog poskytol, ale aj predal doposiaľ nezistené množstvo, po jednej dávke pervitínu za sumu XX,- €, pričom naposledy mu takto predal dňa XX.XX.XXXX jednu dávku pervitínu za sumu XX,- €,

- F. M., nar. X.X.XXXX vo R. P. od mesiaca jún XXXX predal doposiaľ nezistené množstvo drogy pervitín po X,- €, naposledy dňa XX.XX.XXXX jej predal jednu dávku pervitínu za X,- €,

- H. J., nar. XX.X.XXXX na rôznych miestach vo R. P. minimálne od mesiaca máj roku XXXX do dňa XX.XX.XXXX opakovane v rôznych intervaloch predal doposiaľ nezistené množstvo psychotropnej látky - metamfetamín (pervitín) vždy v množstve jednej obvyklej dávky za sumu 15,- € až 20,- €,

pričom pri domovej prehliadke vykonanej dňa 03.09.2020 bolo u E. A. zaistené X,XX g rastlinného materiálu rodu B. - konopa so zastúpením Q. X,X % hmotn. (XXXmg Q. v čistom stave), čo zodpovedá XX až XX bežným jednotlivým dávkam drogy, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, ďalej X,XXX g rastlinného materiálu rodu B. - konopa so zastúpením Q. X,X % hmotn. (XXmg Q. v čistom stave), čo zodpovedá X až X bežným jednotlivým dávkam drogy, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa a pri vykonanej osobnej prehliadke dňa XX.XX.XXXX bolo u E. A. zaistené

X,XXX g rastlinného materiálu rodu B. - konopa so zastúpením Q. XX,X % hmotn. (XXXmg Q. v čistom stave), čo zodpovedá 4 až 12 bežným jednotlivým dávkam drogy, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa a 2,781 g kryštalickej látky zmes metamfetamínu a dimetylsulfónu (MSM), s obsahom metamfetamínu 61,4 % hmotn. (báza) - 1708 mg čistej látky čo zodpovedá 43 až 171 bežným jednotlivým dávkam, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, metamfetamín je v zmysle ustanovení zákona Národnej rady SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a rastliny rodu Cannabis sú podľa ustanovení zákona Národnej rady SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradené do I. skupiny omamných látok, tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka konopy je zaradená do I. skupiny psychotropných látok.

Za to mu bol podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), l) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák., § 74 ods. 1 Tr. zák. mu bolo uložené ochranné liečenie protitoxikomanické ústavnou formou.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený ochranný dohľad vo výmere 1 rok.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu bol uložený trest prepadnutia vecí:

- 1 ks uzatvárateľná plastová digitálna váha striebornej farby s rozmermi cca. XX,XxX,XxX cm s kovovou vážiacaou plochou, funkčná, váživosť XXX g x 0,1 g,
- 1 ks plastová digitálna váha striebornej farby s priehľadným plastovým krytom s rozmermi cca 12 x6x2cm s kovovou vážiacaou plochou, funkčná, váživosť 500 g x 0,01 g,
- 1 ks kovová trojdíelna drvička striebornej farby valcového tvaru s výškou cca 2,5 cm a priemerom cca 3 cm,
- 3 ks plastových sáčkov s uzatváracou lištou, čiernej farby rozmerov cca 21,7 x 24,7 cm,
- a finančných prostriedkov vo výške 121,77 €.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré odôvodnil, jednak sám písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 18.03.2021, a jednak prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 26.03.2021, a to proti výroku o treste. Na verejnom zasadnutí dňa 19.05.2021 obžalovaný podané odvolanie výslovným vyhlásením vzal v celom rozsahu späť. Následne samostatným uznesením predseda senátu podľa § 312 ods. 4 Tr. por. zbral na vedomie späťvzatie odvolania obžalovaným.

Proti tomuto rozsudku podal priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie aj okresný prokurátor, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 16.03.2021, a to proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, ako aj na jeho odôvodnenie, s ktorými sa však nestotožnil, pokiaľ ide o výmeru uloženého trestu odňatia slobody. V ďalšom dal do pozornosti ust. § 34 ods. 1, 4 Tr. zák. a následne aj na ust. § 39 Tr. zák., ktorý je jedným z prostriedkov individualizácie trestu a zároveň aj prejavom depenalizácie Trestného zákona. Uvedené zákonné ustanovenie umožňuje riešiť situácie, keď by trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej sadzby nezodpovedal okolnostiam konkrétneho prípadu alebo pomerom páchatel'a, a keď by aj dolná hranica takejto trestnej sadzby bola pocíťovaná ako prekážka brániaca uloženiu primeranejšieho trestu. K jeho aplikácii by však malo dochádzať len v mimoriadnych prípadoch, ktorú nemožno odôvodniť len bežne vyskytujúcimi sa skutočnosťami, a to v prípade existencie mimoriadnych okolností prípadu alebo pomerov páchatel'a, ktoré by výrazne vybočovali z obvyklých prípadov daného trestného činu, a preto by mali odôvodňovať zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. U obžalovaného však takéto skutočnosti zistené neboli, a preto záver okresného súdu, že by uloženie trestu v zákonnej trestnej sadzbe, kde je dolnou hranicou 10 rokov, bolo neprimerane prísne, neobstojí.

Obžalovaný kupoval, predával, zadovažoval a prechovával marihuanu, aj pervitín, pričom takejto závažnej činnosti sa dopúšťal po dlhší čas a na viacerých osobách, teda vedel, že mu hrozí uloženie veľmi prísneho trestu, avšak ani to ho neodradilo od páchania trestnej činnosti, z ktorej mal navyše zisk, a ktorá je zároveň extrémne nežiaducim javom súčasnej spoločnosti, keďže pri nej dochádza k výraznému ohrozeniu zdravia a života každého jednotlivca. Páchatel'ov drogových trestných činov je potrebné trestať exemplárne, tak aby to pôsobilo dostatočne odstrašujúco na ostatných členov spoločnosti. Uložený trest odňatia slobody obžalovanému možno z týchto dôvodov považovať za nízky, ktorý nevystihuje stupeň závažnosti jeho konania.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil vo výroku o treste odňatia slobody a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň žiadal uložiť obžalovanému ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, ochranný dohľad a trest prepadnutia veci.

K podanému odvolaniu sa vyjadril sám obžalovaný, a to písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 29.03.2021. Nesúhlasil s argumentáciou, že nespĺňa podmienky na to, aby bolo pri ukladaní trestu u neho použité ust. § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. Okresný súd aplikáciu tohto zákonného ustanovenia riadne odôvodnil, a to najmä jeho spoluprácou s OČTK od momentu zadržania, keď objasnil celú jeho trestnú činnosť, vrátane dobrovoľného vydania návykových látok, ako aj označenia osôb, od ktorých tieto kupoval, a ktorým ich následne predával. Taktiež uviedol, o aké časové obdobie v danom prípade išlo, čím si v konečnom dôsledku privodil prísnejšiu právnu kvalifikáciu svojho konania. K trestnej činnosti sa od začiatku priznal a aj v konaní pred súdom vyhlásil svoju vinu. Prvostupňový súd správne prihliadol na všetky skutočnosti, ktoré sú uvedené v príslušných ustanoveniach Trestného zákona, vrátane toho, že doposiaľ viedol riadny život. Vyrastal v slušnej rodine, dokončil si stredné odborné učilište a následne bol zamestnaný, resp. vykonával rôzne činnosti ako živnostník. Žil so svojou družkou v spoločnej domácnosti a staral sa aj o jej maloletého syna. Hoci sám užíval návykové látky, viedol plnohodnotný život a bol zodpovedný voči svojmu okoliu. Drogy nepredával prioritne z dôvodu zisku, ale ako pomoc narkomanom, aby nemuseli cestovať do iných miest, pričom sa živil riadnou prácou. Nemožno povedať, že by bol kriminálne narušenou osobou a v podstate privítal to, že bol zadržaný, pretože sám si nevedel pomôcť so svojou drogovou závislosťou, pričom si drogy v prvom rade kupoval pre svoju potrebu. Výkon trestu berie pozitívne, pretože sa vylieči a bude môcť žiť normálnym životom. Je si vedomý nesprávnosti svojho konania, avšak má silné rodinné zázemie, a preto chce do budúcnosti viesť riadny život. Bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, ktorý možno považovať za trest dlhodobý a dostačujúci.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam považoval odvolanie okresného prokurátora za nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí poukázal prokurátor krajskej prokuratúry na dôvody uvedené v písomnom odôvodnení odvolania a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody, spôsobe jeho výkonu a zároveň rozhodol sám tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby bez použitia ust. § 39 Tr. zák. Súčasne žiadal, aby bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, zostávajúce výroky navrhol ponechať nedotknuté.

Naproti tomu obhajca zdôraznil všetky poľahčujúce okolnosti, ako aj ďalšie okolnosti vyznievajúce v prospech obžalovaného, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní zo strany obžalovaného, ako aj v jeho vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora. Uložený trest považoval za dostatočne prísny, a preto navrhol odvolanie okresného prokurátora zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojho obhajcu a žiadal odvolanie okresného prokurátora zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciiach § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

Pokiaľ ide o otázku viny, okresný súd na hlavnom pojednávaní procesným postupom podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal uznesením vyhlásenie obžalovaného, že sa cíti vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktorý bol právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák., v dôsledku čoho bol výrok o vine nenapadnuteľný odvolaním a v tejto časti nadobudol rozsudok právoplatnosť. Nakoľko žiadna z oprávnených procesných strán nenapadla odvolaním výroky o ochranných opatreniach (ochranné liečenie a ochranný dohľad), aj v tejto časti nadobudol rozsudok právoplatnosť.

Pokiaľ ide o úvahy o druhu a výmere uloženého trestu, odvolací súd sa stotožnil s výrokom prvostupňového súdu, ktorý obžalovanému uložil vyššie uvedený nepodmienečný trest odňatia slobody, vrátane spôsobu jeho výkonu. V súlade so zákonom bolo aj uloženie trestu prepadnutia vecí, ktoré obžalovaný použil na spáchanie trestného činu, a ktoré sú vyššie uvedené.

Okresný súd zhodnotil osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy, preto krajský súd poukazuje v tejto časti na odôvodnenie napadnutého rozsudku na str. č. 6. Obžalovaný konal v tzv. priamom úmysle a jeho pohnútkou bolo zaobstaranie si návykových látok, jednak pre seba, keďže sám bol ich konzumentom, ale aj pre iné osoby, ktorým ich za odplatu predával, napriek vedomosti o nelegálnosti takéhoto konania. Súd prvého stupňa správne priznal obžalovanému poľahčujúce okolnosti

podľa ust. § 36 písm. j), l) Tr. zák., t.j., že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život (ohľadne jeho jediného odsúdenia z roku 2007 sa neho hľadá, akoby odsúdený nebol a za jediný priestupok bol sankcionovaný pokarhaním), ako aj, že sa priznal k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval, zároveň správne nezistil existenciu žiadnej priťažujúcej okolnosti podľa ust. § 37 Tr. zák. Obžalovanému však prináležala aj ďalšia poľahčujúca okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., t.j., že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, o čom nepochybne svedčí jeho konanie po zadržení, a to aktívna spolupráca s OČTK. Významnou bola jeho obhajoba, že práve takýmto svojím postojom si privodil sprísnenie právnej kvalifikácie skutku aj podľa ust. § 172 ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b), j) Tr. zák. (závažnejší spôsob konania - po dlhší čas a na viacerých osobách), keďže trestné stíhanie tzv. vo veci bolo začaté len za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c), d) Tr. zák., za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody na 3 roky až 10 rokov, a len na základe jeho výpovede v procesnom postavení podozrivého mohli byť vykonané ďalšie úkony trestného konania, ktoré viedli k zmene právnej kvalifikácie v jeho neprospech. U obžalovaného pri pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností 3 : 0 predstavovala trestná sadzba rozpätie od 10 rokov do 13 rokov a 4 mesiacov (ust. § 38 ods. 3, 8 Tr. zák.). Zároveň bolo potrebné zobrať do úvahy, okrem pomeru, aj mieru závažnosti všetkých troch poľahčujúcich okolností, ktorá v súhrne výrazne vyznievala v prospech obžalovaného.

Veľmi dôležitým bolo aj zohľadnenie skutočnosti, že obžalovaný vyhlásil na hlavnom pojednávaní, že je vinný zo spáchania skutku kladeného mu za vinu obžalobou podľa ust. § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho vyhlásenie následne okresný súd uznesením prijal. Zo zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa zmieneného zákonného ustanovenia Trestného poriadku a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá by v danom prípade predstavovala 6 rokov a 8 mesiacov.

Uloženie trestu odňatia slobody, čo aj na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 10 rokov, by však bolo v danom prípade neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačoval aj trest kratšieho trvania, čo správne konštatoval okresný súd, a preto bolo potrebné aplikovať ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. Takýto postup jednoznačne odôvodňovali už zmienené okolnosti prípadu, a práve ich existencia a kombinácia odôvodňovala až tak výraznú mieru mimoriadneho zníženia výmery trestu odňatia slobody, ktorá mohla byť maximálne znížená na výmeru 5 rokov.

Prvostupňový súd nepochybil ani v tom, keď obžalovaného zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, čo napokon navrhol aj samotný odvolateľ, v tomto smere však mal nepochybne, okrem použitia ust. § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., aplikovať aj ust. § 48 ods. 4 Tr. zák., pretože obžalovaný mal byť ako páchatel obzvlášť závažného zločinu primárne zaradený na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Prihliadajúc na závažnosť trestnej činnosti, pri ktorej bol však sám konzumentom návykových látok, ale predovšetkým na mieru narušenia obžalovaného, ktorý v podstate nemá za sebou žiadnu kriminálnu minulosť, nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody, ako aj na jeho kritický postoj k trestnej činnosti a uložené ochranné liečenie, mal aj odvolací súd za to, že jeho náprava bude lepšie zaručená v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia ako v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Krajský súd poznamenáva, že uvedené pochybenia okresného súdu pri ukladaní trestu boli formálneho charakteru (absencia ust. § 38 ods. 3 Tr. zák. a ust. § 48 ods. 4 Tr. zák.), teda v konečnom dôsledku nemali podstatnejší vplyv na jeho zákonnosť a primeranosť, pričom uložený trest ako celok možno považovať aj za trest spravodlivý, preto zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o treste nebolo nevyhnutné.

Jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v dlhšej výmere, ako aj trestu prepadnutia veci, za súčasného uloženia ochranných opatrení - ochranného protitoxikomanického ústavného liečenia a ochranného dohľadu, zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov, ale aj zásadám ukladania ochranných opatrení uvedených v ust. § 35 Tr. zák.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.
S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste, odvolanie okresného prokurátora v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol, a to pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.